

A B C D E F G H I J K L M N O P R S T U V X Y Z

Nr

1. Obiekt

ZESPÓŁ KOŚCIELNO-CMENTARNY

2. Czas powstania

pocz. XIV w., 1 poł. XIX w
ok. 1880, 1.20 XX w

3. Miejscowość

CHRZĄSZCZYCE

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres

ul. Opolska / Szkolna

nr hipoteczny KW

5. Przynależność administracyjna

województwo opolskie

powiat Opole

gmina Prószków

6. Poprzednie nazwy miejscowości

1260 – Cremchici

1285 - Chremchiz

1780 – Chrzamtzütz

1800 – Chrzumczü,

1934 – Schönkirch

7. Przynależność administracyjna przed 1 I 1999

województwo opolskie

gmina Prószków

8. Właściciel i jego adres

Parafia Rzym.-Kat. Matki Boskiej
Szkaplerznej, Chrząszczyce, ul.
Opolska 32, 46-060 Prószków
Gmina Prószków, ul. Opolska 17
46-060 Prószków.

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

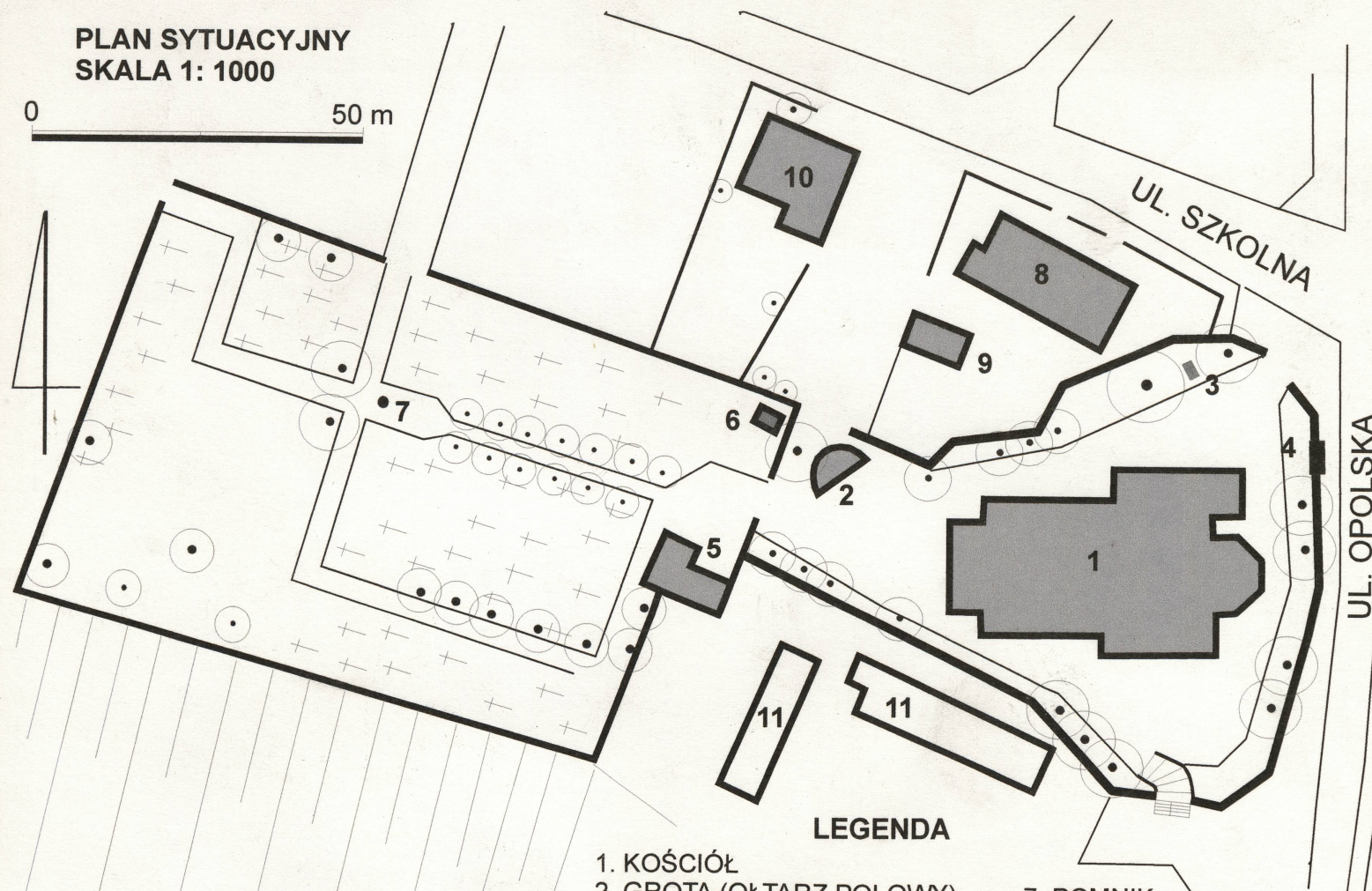
10. Rejestr zabytków

Nr

z dn.

PLAN SYTUACYJNY
SKALA 1: 1000

0 50 m

LEGENDA

1. KOŚCIÓŁ
2. GROTA (OŁTARZ POŁOWY)
3. KAPLICZKA
4. GRÓB HENRICUSA KULIKA
5. PAWILON POGRZEBOWY
6. LATRYNA

7. POMNIK
8. DAWNA SZKOŁA POLSKA
9. BUDYNEK GOSPODARCZY
10. DAWNA SZKOŁA NIEMIECKA
11. ZABUDOWANIA SĄSIEDZTWA

Najstarsze ślady osadnictwa na terenie wsi Chrzęszczyce pochodzą z VI w. Na VIII w. datowane jest istniejące tu grodzisko. Wieś lokowana w średniowieczu. Pierwsza wzmianka o znajdującej się tu parafii pochodzi z 1260, kiedy to książę opolski Władysław przekazał na jej rzecz podatki z okolicznych wsi. Pierwszy kościół, pod wezwaniem św. Stanisława, był zapewne drewniany. W 1285 wymieniany jest proboszcz o imieniu Klemens. W dokumencie bp. Jana Romki z 17 XI 1295 Chrzęszczyce występują jako kanonikat kościoła kolegiackiego św. Krzyża w Opolu. Od tego roku każdorazowy jedenasty kanonik opolski był równocześnie kanonikiem kościoła parafialnego w Chrzęszczycach. W XVI w. połączono tenże kanonikat z prałaturą dziekańską. Murowany kościół wzniesiono z pocz. XIV w. Wzmianki w aktach wizytacyjnych z 1687 opisują go jako murowany, kryty dachem ceramicznym. Wokół znajdował się cmentarz przykościelny otoczony wysokim murem z dzwonnica nad bramką pd., do połowy murowaną i wyżej drewnianą. W 1697 wspomina się o budowie nowego probostwa, w miejsce poprzedniego, znacznie zniszczonego. Pierwsza wzmianka o szkole pochodzi z 1687. W wyniku przeprowadzonej w 1810 przez władze pruskie sekularyzacji kościół parafialny w Chrzęszczycach znalazł się pod bezpośrednim patronatem rządu, który wziął na siebie ciężar jego utrzymania. W 1814 wielki pożar strawił większość zabudowań wsi, w tym kościół i dzwonnica. Niebawem podjęto odbudowę

Sytuacja. Miejscowość położona około 3 km na pd.-zach. od granic Opola i ok. 2 km od Prószkowa, przy drodze lokalnej, łączącej Opole z Prudnikiem. Okolica o charakterze pofałdowanym, z licznymi niewielkimi wzniesieniami użytkowanymi głównie jako grunty rolne. Wieś rozległa zlokalizowana częściowo na kulminacji i w większej części na południowym stoku niewielkiego wzgórza. Zabudowa skupiona wzdłuż głównej drogi biegnącej na osi pn.-pd. (ul. Opolska) oraz kilku uliczek o układzie prostopadłym. Zespół kościelno-cmentarny położony w centralnej części wsi, na stoku wzgórza, po wsch. stronie ulicy Opolskiej, przy skrzyżowaniu z ul. Szkolną ograniczającą go od pn. Po drugiej stronie obu ulic zabudowania mieszkalno-gospodarcze. Podobna zabudowa również częściowo na pd. i zach. od zespołu. Natomiast na pd.-zach. od zespołu, tuż za murem cmentarnym pola i łąki położone na stoku wzgórza, w tym miejscu bardziej stromo opadającego w kierunku pd.

Kompozycja. Zespół złożony z trzech członów – kościoła ogrodzonego murem, cmentarza i dwóch parcel z zabudowaniami dawnej szkoły polskiej i dawnej szkoły niemieckiej. Wszystkie trzy człony przyległe do siebie, ogrodzone, skomunikowane ze sobą bramkami. Układ całości nieregularny, rozproszony, z grupą zabudowań tworzących kompozycyjne centrum wsi, z wieżą kościoła jako dominantą wysokościową. W części wsch. zespół zabudowań kościelnych, z monumentalną bryłą kościoła dominującą nad całą wsią, położony u zbiegu ulic Opolskiej i Szkolnej, zaledwie kilka metrów od osi szosy prowadzącej do Prószkowa. Na zach. od kościoła cmentarz. Po południowej stronie ul. Szkolnej budynki obu szkół, na parcelach „wciśniętych” w narożnik utworzony od pd.-wsch. przez mur wokół kościoła i od pd. przez ogrodzenie cmentarza. Zabudowania dawnej szkoły polskiej usytuowane w części wsch. – bliżej skrzyżowania z ul. Opolską, natomiast budynek dawnej szkoły niemieckiej oddalony w kierunku zach. **Kościół** usytuowany w centrum nieregularnej parceli – od wsch. owalnej, wydłużonej na osi pn.-pd., od zach. zwężającej się, przechodzącej w rodzaj zbliżonej do prostokąta „szyi”, łączącej tą część zespołu z cmentarzem. Bryła orientowanego kościoła usytuowana prostopadle do osi wzdłużnej owalu parceli, ze znaczną częścią korpusu nawowego w obrębie nasady wspomnianego przewężenia. Teren przykościelny dostępny bramkami w murze. Główna, szeroka bramka umożliwiająca przejazd w kierunku cmentarza, usytuowana w części pn.-wsch. owalu, w pobliżu zbiegu ulic Opolskiej i Szkolnej. Nieco na pd. od niej, w linii muru ogrodzenia, kapliczka frontem zwrócona ku ul. Opolskiej. Druga bramka usytuowana od pd., dostępna kilkoma stopniami; za nią schody terenowe prowadzące na wyżej położony teren przykościelny. W zbliżonym do prostokąta przewężeniu dwie bramki – w zachodnim odcinku muru bramka na cmentarz, w północnym bramka prowadząca do zabudowań dawnej szkoły polskiej. W narożniku pn.-zach. przewężenia, w odległości ok. 20 m od głównego wejścia do kościoła ołtarz połowy usytuowany w niszy monumentalnej, sztucznej grotty. Teren wokół kościoła wyłożony wielkoformatowymi płytami betonowymi. Wzdłuż ogrodzenia liczne drzewa – główne kasztanowce, sporadycznie również lipy i brzozy. Na pn. od kościoła, przy głównej bramce, pozostałości dawnego cmentarza z grobem księdza Henryka Kulika. **Cmentarz** założony na planie zbliżonym do prostokąta wydłużonego na osi wsch.-zach, z częścią pn.-wsch. nieznacznie wysuniętą w kierunku przewężenia terenów przykościelnych. W całości ogrodzony murem z dwoma bramkami – główną w kierunku kościoła i północną prowadzącą ku oddalonej o ok. 50 m ul. Szkolnej. Ponadto w narożniku pn.-zach. furtka. Przy bramce prowadzącej w kierunku kościoła, na pd. od niej, pawilon pogrzebowy, na pn. od bramki niewielkich rozmiarów budynek mieszczący latrynę. Teren cmentarza podzielony na cztery nieregularne kwatery. Na osi wsch.- zach. główna aleja wysadzana niskimi drzewami o strzyżonych koronach. Na osi poprzecznej ścieżka prowadząca ku bramce pn. Przy skrzyżowaniu aleja nieznacznie rozszerzona, z pomnikiem w

1. Miejscowość
CHRZĄSZCZYCE

2. Obiekt
ZESPÓŁ KOŚCIELNO-CMENTARNY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
plan orientacyjny, fotografia, wykaz obiektów dla których założono osobne karty, dokończenie historii, dokończenie opisu.

Widok ogólny od pn.-wsch. na kościół i dawną szkołę polską

**WYKAZ OBIEKTÓW DLA KTÓRYCH
ZAŁOŻONO KARTY SZCZEGÓŁOWE**

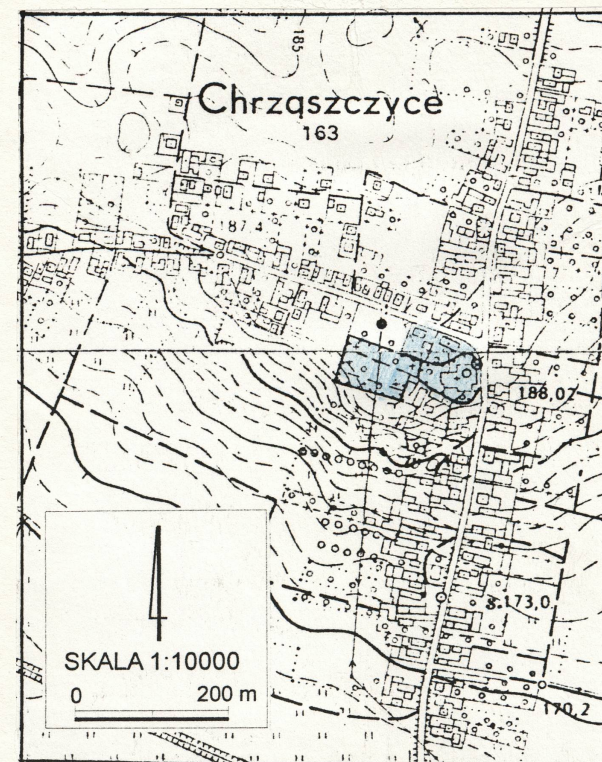
1. Kościół,
2. Dawna szkoła polska,
3. Dawna szkoła niemiecka

**WYKAZ OBIEKTÓW DLA KTÓRYCH
ZAŁOŻONO OSOBNĄ WKŁADKĘ,**

1. Budynek gospodarczy przy dawnej szkole polskiej (wkładka),

**WYKAZ OBIEKTÓW DLA KTÓRYCH NIE
ZAŁOŻONO ODRĘBNYCH KART**

1. Pawilon pogrzebowy, d. wozownia (obiekt utracił zabytkowy charakter) – krótko omówiony w karcie zespołu
2. Budynek gospodarczy (niewielka wartość obiektu) – krótko omówiony w karcie zespołu.
3. Grota – omówiono w karcie zespołu
4. Ogrodzenie z bramkami i kapliczką – szczegółowo omówiono w karcie zespołu

świątyni. Nie odtworzono jednak dzwonnicy. Być może z tego czasu (lub z okresu nieco późniejszego – 2 ćw. XIX w.) pochodzi forma obecnej bramki pd. i kapliczki we wsch. odcinku muru, z figurą św. Jana Nepomucena o cechach późnobarokowych. W latach 1834-1837 na gruncie parafialnym wybudowano z inicjatywy proboszcza Józefa Jańskiego nową szkołę. Ks. Jański przyczynił się także do budowy nowego probostwa, a w roku 1839 rozszerzył cmentarz od strony południowej. W 1867 rozpoczęto starania o budowę nowego kościoła. Do realizacji jednak nie doszło z uwagi na sprzeciw mieszkańców wsi Boguszyce i Złotniki. W latach 1869-1870 wybudowano kościół w Boguszycach, które odłączono od parafii w Chrzęszczycach. W tej sytuacji rząd pruski uznał, że stary kościół w Chrzęszczycach jest wystarczający dla pomniejszonej parafii. W 4 ćw. XIX w. wybudowano drugi budynek szkoły, położony na zach. od starego. W tym samym okresie i w podobnym charakterze wzniesiono także budynek gospodarczy przy starej szkole. Około roku 1880 założono nowy cmentarz na zach. od kościoła. Otoczono go murem, a w centralnym punkcie ustawiono pomnik z krzyżem na cokole i datą 1881. Być może w tym samym czasie wzniesiono dwa niewielkie budyneczki przy bramie wsch. z przeznaczeniem na latrynę i wozownię dla karawanu. W latach 1914-1915 podjęto ponowne starania o zezwolenie na budowę nowego kościoła. W tym celu ówczesny proboszcz Henryk Kulik zaktywizował mieszkańców okolicznych wsi do większego uczestnictwa w mszach świętych, podczas których liczba wiernych osiągnęła 2300 osób. Nowa świątynia wzniesiona została w latach 1920-1921. W jej bryłę wkomponowano gotyckie prezbiterium starego kościoła, w którym urządzono kaplicę p.w. św. Stanisława. Budowa wielkiej świątyni wymagała rozebrania zach. odcinka średniowiecznego muru otaczającego teren przykościelny. Zachowane odcinki starego ogrodzenia podwyższono i połączono w jeden obwód z murem otaczającym nowy cmentarz. W pobliżu prezbiterium wybudowano nową, istniejącą bramkę pn. . Cmentarz w bezpośrednim otoczeniu kościoła zlikwidowano, teren wokół wybetonowano. Nieliczne groby zachowano jedynie przy pn. odcinku muru. W tym miejscu w roku 1931 pochowano Ks. Henryka Kulika.

c.d. opisu

części centralnej. Pomnik w kształcie krzyża na wysokim cokole. Do tego miejsca aleja i ścieżki wyłożone polbrukiem. Odcinek ścieżki wiodący ku bramce pn. wyłożony tzw. trylinką. Pozostałe odcinki ścieżek nieutwardzone. Kwatery szczelnie wypełnione grobami, z wyjątkiem kwatery pd.-zach. obsianej trawą. Wśród współczesnych nagrobków nieliczne pochodzące sprzed 1945 – najstarszy Pauliny Thau zmarłej w 1926. Znaczna część zabytkowych pomników nagrobnych z polskimi inskrypcjami. W obrębie cmentarza oprócz wspomnianej alei nieliczne drzewa, głównie kasztanowce i lipy. Parcela z zabudowaniami **dawnej szkoły polskiej** o kształcie nieregularnym, zbliżonym do trójkąta. Granica południowa (wzdłuż ul. Szkolnej) i zach. (od strony szkoły niemieckiej) o charakterze prostoliniowym, natomiast granica stanowiąca „przekątną” tak nakreślonego trójkąta, o kształcie powtarzającym zarys wielokrotnie załamującego się w na tym odcinku muru wokół kościoła. W obrębie parceli, od strony ul. Opolskiej, równoległe do niej, usytuowany budynek szkoły, narożnikiem pd.-wsch. dochodzący niemal do muru kościelnego. Na południe od szkoły niewielki budynek gospodarczy. Teren wokół porośnięty trawą. Przy elewacji wsch. oraz pn. stosunkowo młode nasadzenia w postaci świerków. Oprócz tego liczne samosiewy. Przed elewacją pn. studnia z żeliwną pompą. **Dawna szkoła niemiecka** położona w obrębie prostokątnej parceli, południowym, krótszym bokiem przylegającym do muru cmentarnego. Granica pn. oparta o linię ul. Szkolnej. Budynek szkoły ustawiony równoległe do osi ulicy, nieznacznie cofnięty w głąb parceli. Działka w całości obsiana trawą z pięcioma drzewami – w tym lipą przed wejściem głównym do budynku.

OGRODZENIE (XIV-XV w, ok. 1820, ok. 1925)

Materiał, konstrukcja. Mur wokół kościoła. Część ogrodzenia biegnąca po linii owalu zbudowana z kamienia, nie tynkowana; w dolnej partii w technice muru dzikiego z kamieni polnych, ze sporadycznym użyciem wapiennego kamienia łamanego. W górnej partii (granica wyraźnie czytelna) w technice muru warstwowego z wapiennych kamieni łamanych, ze sporadycznym użyciem drobniejszych kamieni polnych. Północny odcinek przewężenia wzniesiony w technice muru poligonalnego z kamienia wapiennego. Natomiast odcinek południowy (od bramki pd. ku cmentarzowi) zbudowany z cegły, na podmurówce z warstwowego kamienia wapiennego, nie tynkowany. **Bramka główna (pn.-wsch.)** zbudowana z regularnych bloków kamienia wapiennego, w dolnej części

1. Miejsowość C H R Z A Ś Z C Z Y C E	2. Obiekt ZESPÓŁ KOŚCIELNO-CMENTARNY	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) dokończenie opisu, fotografie
--	---	---

(do nasady łuku) w technice opus rusticum, wyżej lico bloków o fakturze gradzinowanej z prążkowaną obwódką. Arkada łuku kłińcowa. Wrota dwuskrzydłowe, w formie dekoracyjnej kutej kraty - współczesne. *Bramka pd.* murowana (cegła, kamień ?), obustronnie otynkowana; tynk zatarty na gładko. Schody prowadzące do bramki jednobiegowe, granitowe, balustrada murowana, pełna, otynkowana. Wrota w formie kraty, dwuskrzydłowe, kute, współczesne, stylizowane. *Kapliczka* murowana (cegła, kamień ?), otynkowana; tynki gładkie i cyklinowane. *Mur wokół cmentarza* na odcinku pn. wzniesiony z kamienia wapiennego o układzie poligonalnym, natomiast na odcinku pd. i zach. z cegły, nie tynkowany. W podobnej technice wykonane bramki w kierunku kościoła i w kierunku ul. Szkolnej oraz furtka. W bramce w kierunku kościoła kute wrota, dwuskrzydłowe, współczesne, stylizowane. Wrota bramki pn. współczesne, proste.

Forma Pd.-wsch. odcinek muru wokół kościoła wysoki na kilka metrów, pełniący od tej strony również funkcję muru oporowego, ze względu na różnicę poziomu terenu (ulica położona znacznie niżej niż kościół). Odcinek muru ceglanego, zarówno przy kościele, jak i w ogrodzeniu cmentarnym podzielony na przęsła słupkami. Słupki o przekroju kwadratu, zwieńczone płaskimi piramidkami. Przęsła wypełnione warstwami ażurowo układanych cegieł. *Bramka główna* w formie kurtyny z przejazdem. Przejazd zamknięty szeroką, koszową arkadą. Zwornik w formie kłińca nieznacznie wysuniętego przed lico muru. Całość zamknięta dwuramiennym, mocno spłaszczonym szczytem, w zwieńczeniu kuty krzyż. *Bramka pd.* o charakterze kurtynowym, poprzedzona krótkim biegiem schodów. Otwór bramny zamknięty głębokim łukiem odcinkowym. W zwieńczeniu trzy sterczyny – skrajne o charakterze bliźniaczym, środkowa wyższa. Sterczyny skrajne zamknięte dwuspadowymi daszkami o niewielkim nachyleniu, od frontu w każdej blenda o ościeżach z fascją, zamknięta łukiem dwuramiennym. Sterczyna środkowa, kształtowana schodkowo, w niej głęboka wnęka zamknięta łukiem dwuramiennym. We wnęcie pełnoplastyczna rzeźba św. Antoniego. *Bramka w kierunku cmentarza* flankowana niskimi słupkami, złożona z przejazdu i furtki. *Bramka pn. cmentarza*, ujęta w dwa prostopadłościenne słupki. *Kapliczka* od strony ul. Opolskiej wysunięta lekko przed lico muru ogrodzenia, znacznie go przewyższająca. W dolnej partii ujęta w dwie lizeny zwieńczone sterczynami. Sterczyny zwieńczone dwupołaciowymi, niskimi daszkami; w każdej sześciokątna wnęka. Część środkowa nieco wyższa, zwieńczona szczytem. Szczyt poprzedzony uskokiem, trójkątny, zwieńczony trzema sterczynami. W jego polu głęboka ostrołuczna wnęka z pełnoplastyczną figurą św. Jana Nepomucena.

INNE OBIEKTY

Grota (ok. 1925)

Zbudowana częściowo z kamienia polnego w technice muru dzikiego, częściowo z wstępnie obrobionej kostki wapiennej, nie tynkowana, w większej części obłożona pnącem, złożona z łukowo sklepionej niszy głównej z kamiennym ołtarzem i ,nieco wyżej, asymetrycznie umieszczonej nad nią, niewielkiej niszy bocznej z figurą Matki Boskiej.

Pawilon pogrzebowy (k. XIX w ?, 1997)

Zbudowany z cegły, otynkowany, przykryty wielospadowym dachem o poszyciu ceramicznym. Po ostatniej modernizacji utracił cechy zabytkowe.

Latryna (k. XIX w)

W formie niewielkiego budynekczku na planie prostokąta, murowanego z cegły otynkowanego. Dach dwuspadowy kryty dachówką karpiówką. Okna szczelinowe. Otwory drzwiowe prostokątne.

Widok ogólny od pd.-wsch.

Widok ogólny od pn.-zach. na szkołę polską i kościół

Widok ogólny z pd.-zach. narożnika cmentarza

Widok ogólny od pn.

1. Miejscowość
CHRZĄSZCZYCE

2. Obiekt
ZESPÓŁ KOŚCIELNO-CMENTARNY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
fotografie

Widok od pn.-zach. na szkołę niemiecką i polską

Widok od pn.-wsch. na szkołę polską i niemiecką

Widok od pn. w kierunku cmentarza

Pn. – wsch. narożnik cmentarza

Pd.-zach. narożnik cmentarza

Widok od wsch. z terenów przykościelnych w kierunku cmentarza

1. Miejscowość CHRZĄSZCZYCE	2. Obiekt ZESPÓŁ KOŚCIELNO-CMENTARNY	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego) fotografie
--------------------------------	---	--

Widok na cmentarz w kierunku pd.-zach.

Bramka pn.-wsch. w murze wokół kościoła

Bramka pn.-wsch. – widok od strony kościoła

Bramka pd.-wsch. na teren przykościelny

Bramka pn.-wsch. – widok od strony kościoła

1. Miejscowość
CH R Z A S Z C Z Y C E

2. Obiekt
ZESPÓŁ KOŚCIELNO-CMENTARNY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
fotografie

Bramka pd.-wsch. – fragment

Kapliczka w murze przykościelnym ,
Widok od wsch.

Kapliczka w murze przykościelnym,
widok od strony kościoła

Kapliczka w murze przykościelnym,
fragment

Mur wokół kościoła – fragment wsch.

Mur wokół kościoła – fragment przy bramce pd.-wsch.

1. Miejscowość
CH R Z Ą S Z C Z Y C E

2. Obiekt
ZESPÓŁ KOŚCIELNO-CMENTARNY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
fotografie

Sztuczna grota z ołtarzem – widok od pd.-wsch.

Sztuczna grota – widok od pn.

Latryna na cmentarzu – widok od pn

Latryna na cmentarzu – widok od wsch.

Pawilon pogrzebowy na cmentarzu – widok od

Bramka wsch. cmentarza

1. Miejscowość
CHRZĄSZCZYCE

2. Obiekt
ZESPÓŁ KOŚCIELNO-CMENTARNY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
fotografie

Pd.-zach. odcinek muru przy kościele

Bramka pn. cmentarza

Wkładkę założył mgr Jerzy Skarbek, kwiecień 2004
Miejsce przechowywania negatywów: u autora

Pn. odcinek muru cmentarnego

Pomnik na cmentarzu

Nagrobek ks. Henryka
Kulika przy murze kościelnym

1. Miejscowość
CHRZĄSZCZYCE

2. Obiekt
ZESPÓŁ KOŚCIELNO-CMENTARNY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
fotografie

Zabytkowe nagrobki na cmentarzu

Wkładkę założył mgr Jerzy Skarbek, kwiecień 2004
Miejsce przechowywania negatywów: u autora

Zabytkowe nagrobki na cmentarzu

<p>14 Kubatura</p> <p>w kartach szczegółowych</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>teren przykościelny - 0,2630 ha</p> <p>cmentarz - 0,5936 ha</p> <p>parcela szkoły polskiej - 0,2253 ha</p> <p><u>parcela szkoły niemieckiej - 0,0910 ha</u></p> <p>razem 1,1729 ha</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>sakralne, cmentarz, szkoła</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>cele sakralne, cmentarz, dom spotkań (dawna szkoła niem.), obiekty nie użytkowane (dawna szkoła pol. z budynkiem gospodarczym)</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>W roku 1997 przebudowano budynek wozowni na pawilon pogrzebowy. W tym samym czasie część ścieżek cmentarnych wyłożono „polbrukiem”.</p> <p>Dane o obiektach w kartach szczegółowych.</p>		<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie, instalacje)</p> <p>Ogólnie zespół zachowany w stanie dobrym. Poszczególne budynki oraz otoczenie zadbane. Wyjątek stanowi budynek dawnej szkoły polskiej z przyległościami. W południowym fragmencie muru otaczającego cmentarz odspojony znaczny fragment kamiennego lica.</p> <p>Stan obiektów w kartach szczegółowych.</p> <p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Ochronie konserwatorskiej podlega całość zespołu. Pilnie wymagana adaptacja i remont kapitalny zabudowań dawnej szkoły polskiej. Należy zintensyfikować nadzór konserwatorski nad wszelkimi pracami remontowymi prowadzonymi w obiektach należących do zespołu.</p> <p>Postulaty również w kartach szczegółowych.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

24. Uwagi różne

Informacje przebudowie wozowni na pawilon pogrzebowy uzyskano od mieszkańców Chrzęszczyc.

25. Opracował

tekst *mgr Jerzy Skarbek, kwiecień 2004*

plany, rysunki *mgr Jerzy Skarbek, kwiecień 2004*

zdjęcia fotogr. *mgr Jerzy Skarbek, kwiecień 2004*

miejsce przechowywania negatywów *u autora*

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

22. Bibliografia

O. dr Edward Szdzuj-Frankiewicz – Kościół parafialny w Chrzęszczycach, 1947

Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, , t. VII, z. 11 powiat opolski
Warszawa 1968, s. 53

A. Radźwicka-Milczewska – Opinia oceny wartości kulturowych budynku
dawnej szkoły przy ul Szkolnej 1 w Chrzęszczycach, gm. Prószków, woj.
Opolskie, druk komputerowy KOBiDZ, Warszawa 2003

23. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

27. Załączniki

wkładki do karty ewidencyjnej zabytków architektury i budownictwa , szt. 8:

1. Plan orientacyjny, zdjęcie, wykaz obiektów dla których założono, i , dla których
nie założono osobnej karty, zdjęcie, dokończenie historii, c.d. opisu
 2. C.d. opisu, fotografie
- 3-8 Fotografie